Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Gospodarcza i Monetarna

2025/2214(INI)

19.11.2025

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej – 2026 r.
(2025/2214(INI))

Komisja Gospodarcza i Monetarna

Sprawozdawczyni: Kira Marie Peter-Hansen

SPIS STREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

UZASADNIENIE 8

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej – 2026 r.

(2025/2214(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 121, 126 i 136,

– uwzględniając Protokół nr 1 do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i TFUE w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej,

– uwzględniając Protokół nr 2 do TUE i TFUE w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności,

– uwzględniając porozumienie paryskie przyjęte 12 grudnia 2015 r. podczas Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu oraz cele zrównoważonego rozwoju ONZ,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 („Europejskie prawo o klimacie”)[1],

– uwzględniając Protokół nr 12 do TUE i TFUE w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu,

– uwzględniając Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97[2],

– uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2024/1264 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu[3],

– uwzględniając dyrektywę Rady (UE) 2024/1265 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniającą dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich[4],

[1] Dz.U. L, 2021/1119 z 9.7.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
[2] Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
[3] Dz.U. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj.
[4] Dz.U. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1173/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro[5],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1174/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie środków egzekwowania korekty nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej w strefie euro[6],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania[7],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej[8],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro[9],

– uwzględniając prognozę gospodarczą Komisji z wiosny 2025 r. opublikowaną 15 maja 2025 r.,

– uwzględniając prognozę gospodarczą Komisji z jesieni 2025 r. opublikowaną 17 listopada 2025 r.,

– uwzględniając monitor stabilności długu 2024 opublikowany przez Komisję Europejską 17 marca 2025 r.,

– uwzględniając komunikat Komisji z 19 marca 2025 r. pt. „Uwzględnianie wyższych wydatków na obronność zgodnie z paktem stabilności i wzrostu” (C(2025)2000),

– uwzględniając sprawozdanie Maria Draghiego z 9 września 2024 r. na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności (sprawozdanie Draghiego),

– uwzględniając białą księgę w sprawie obronności europejskiej – Gotowość 2030 z 20 marca 2025 r.,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Budżetową,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A10-0000/2025),

---

[5] Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1173/oj.
[6] Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1174/oj.
[7] Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
[8] Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/472/oj.
[9] Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj.

A. mając na uwadze, że europejski semestr odgrywa zasadniczą rolę w koordynacji i dostosowaniu polityki gospodarczej i budżetowej w państwach członkowskich;

B. mając na uwadze, że zalecenia wynikające z europejskiego semestru w 2026 r. odegrają zasadniczą rolę w opracowywaniu krajowych i regionalnych planów partnerstwa, które państwa członkowskie mają przygotować w 2027 r.;

C. mając na uwadze, że zgodnie z prognozą Komisji z jesieni 2025 r. oczekuje się, że wzrost PKB w UE będzie zbliżony do wzrostu potencjalnego, a pełne zatrudnienie i inflacja będą bliskie poziomu docelowego;

D. mając na uwadze, że UE ma ogromne potrzeby inwestycyjne, m.in. potrzebuje dodatkowych rocznych inwestycji w wysokości 800 mld EUR, które w sprawozdaniu Draghiego uznano za niezbędne do zwiększenia konkurencyjności Europy, oraz dodatkowych 800 mld EUR na dalsze wydatki obronne zgodnie z planem ReArm Europe/Gotowość 2030;

E. mając na uwadze, że UE stoi w obliczu poważnych wyzwań, od zagrożeń pojawiających się na jej wschodnich granicach po niestabilność geopolityczną i niepewność w handlu, oraz że nadal istnieją długoterminowe wyzwania, takie jak transformacja ekologiczna i cyfrowa;

F. mając na uwadze, że TFUE ustanawia wartości odniesienia w wysokości do 3 % dla deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych i 60 % dla relacji długu do PKB;

G. mając na uwadze, że od czasu ustanowienia tej procedury w 2011 r. Rada nie wszczęła żadnych procedur dotyczących nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej;

H. mając na uwadze, że obecna Komisja zobowiązała się być „Komisją inwestycji”, ale nie podjęła jeszcze znaczących działań, aby pobudzić inwestycje UE do poziomu współmiernego do potrzeb transformacji ekologicznej i cyfrowej;

Perspektywy gospodarcze UE

1. zauważa, że w ciągu ostatnich pięciu lat UE stanęła w obliczu poważnych wyzwań, w tym wybuchu pandemii COVID-19 i rosyjskiej wojny w Ukrainie, które mają poważne skutki gospodarcze; podkreśla skuteczność ogólnounijnych inicjatyw, które mają pozwolić przeciwdziałać gospodarczym skutkom wstrząsów zewnętrznych, w szczególności Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF);

2. zauważa, że zgodnie z prognozą gospodarczą Komisji z jesieni 2025 r. PKB UE ma wzrosnąć o 1,4 % w 2025 r. w porównaniu z 2024 r.;

3. zauważa, że oczekuje się, iż relacja długu publicznego do PKB w 2025 r. osiągnie 82,8 %;

4. wyraża zaniepokojenie, że niewystarczające inwestycje prywatne i publiczne mogą utrudniać zrównoważony wzrost gospodarczy w Europie i uniemożliwiać UE realizację wspólnych priorytetów określonych w programie strategicznym UE na lata 2024–2029;

5. przypomina, że ekstremalne zdarzenia pogodowe mają istotny wpływ na finanse publiczne; zdaje sobie sprawę, że zmiana klimatu tylko zwiększy skutki i częstotliwość ekstremalnych zdarzeń pogodowych w nadchodzących latach;

6. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że inflację obniżono do poziomu docelowego Europejskiego Banku Centralnego po tym, jak w październiku 2022 r. osiągnęła szczytowy poziom 10,6 %; zauważa jednak, że inflacja utrzymuje się na różnych poziomach w poszczególnych państwach członkowskich, przy czym wyższe poziomy odnotowuje się w państwach członkowskich, w których występują sektory energochłonne;

7. jest zaniepokojony zagrożeniami dla stabilności makroekonomicznej wynikającymi z rosnących cen mieszkań w państwach członkowskich, w szczególności potencjalnymi ograniczeniami mobilności pracowników i osłabieniem wzrostu wydajności;

8. zauważa, że średni wskaźnik zatrudnienia w UE osiągnął rekordowo wysoki poziom; z zadowoleniem przyjmuje włączenie ram konwergencji społecznej do wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu w ramach europejskiego semestru;

Zmienione unijne ramy zarządzania gospodarczego

9. przypomina, że celem reformy ram zarządzania gospodarczego jest poprawa ich zdolności do uwzględnienia niejednorodności sytuacji fiskalnej, długu publicznego i wyzwań gospodarczych oraz pomoc w sprostaniu średnio- i długoterminowym wyzwaniom, przed którymi stoi UE;

10. odnotowuje ukierunkowane zmiany w unijnych ramach zarządzania gospodarczego, które Komisja opublikowała 2 października 2025 r.;

Kurs polityki budżetowej

11. wyraża zaniepokojenie faktem, że okres obowiązywania RRF kończy się w 2026 r., oraz wpływem, jaki może to mieć na ogólny kurs polityki budżetowej UE;

12. zauważa, że ogólny kurs polityki budżetowej państw członkowskich jest zasadniczo neutralny w 2025 r. pomimo znacznych różnic między państwami członkowskimi;

Zalecenia dla poszczególnych krajów

13. odnotowuje zobowiązanie Komisji do zadbania o to, aby europejski semestr propagował konkurencyjność, zrównoważony rozwój i sprawiedliwość społeczną, a także by uwzględniał cele zrównoważonego rozwoju ONZ i Europejski filar praw socjalnych;

14. przypomina o roli zaleceń dla poszczególnych krajów w koordynowaniu priorytetów UE; zauważa brak postępów w skutecznym wdrażaniu zaleceń dla poszczególnych krajów; wzywa Komisję, aby ponownie przemyślała sposób opracowywania, a następnie śledzenia realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów; podkreśla, że zalecenia dla poszczególnych krajów powinny podlegać silniejszemu nadzorowi demokratycznemu ze strony Parlamentu Europejskiego; apeluje o większe zaangażowanie kluczowych zainteresowanych stron, takich jak partnerzy społeczni i

organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w opracowywanie zaleceń dla poszczególnych krajów;

15. odnotowuje, że Komisja zamierza dokładniej odzwierciedlić w zaleceniach dla poszczególnych krajów działania, które mają zasadnicze znaczenie dla unii oszczędności i inwestycji, jak zapowiedziano w komunikacie Komisji z 19 marca 2025 r.[10];

16. zauważa, że w następnych wieloletnich ramach finansowych zalecenia dla poszczególnych krajów będą odgrywać większą rolę w kierowaniu inwestycjami i reformami na szczeblu krajowym i regionalnym; jest zdania, że przy wyborze reform i inwestycji należy kierować się ich skutecznością w realizacji odpowiednich zaleceń dla poszczególnych krajów, co pozwoli osiągnąć sprawiedliwą transformację w kierunku zielonej gospodarki; podkreśla, że procesowi temu musi towarzyszyć silniejsza kontrola demokratyczna;

17. zauważa, że zalecenia dla poszczególnych krajów na 2025 r. koncentrują się w większym stopniu na konkurencyjności i uproszczeniu; ubolewa, że mniej zaleceń dla poszczególnych krajów poświęcono polityce społecznej i klimatycznej;

Zlikwidowanie luki inwestycyjnej

18. przypomina, że w sprawozdaniu Draghiego jednoznacznie wykazano, iż należy zwiększyć inwestycje publiczne i prywatne, aby zwiększyć konkurencyjność UE;

19. apeluje, aby ustanowić inne ogólnounijne zdolności inwestycyjne, dzięki którym UE będzie mogła nadal realizować niezbędne inwestycje;

20. zauważa, że zmieniające się otoczenie geopolityczne wymaga jeszcze większej jedności i solidarności między państwami członkowskimi; popiera wysiłki Komisji na rzecz wypracowania bardziej skoordynowanego podejścia do obronności; zauważa, że Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy (SAFE) ustanawia instrument pożyczkowy w wysokości 150 mld EUR na wsparcie inwestycji państw członkowskich w obronność; ubolewa jednak, że instrument SAFE opierał się na art. 122 TFUE, co ograniczyło nadzór parlamentarny;

21. zauważa, że tylko 16 państw członkowskich uruchomiło krajową klauzulę wyjścia w odniesieniu do wydatków na obronność;

22. przypomina, że Komisja nigdy nie wszczęła procedury dotyczącej nadmiernego zakłócenia równowagi, mimo że w niektórych państwach członkowskich występują powtarzające się zaburzenia równowagi na rachunku obrotów bieżących;

°

° °

23. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

[10] Komunikat Komisji z dnia 19 marca 2025 r. pt. „Unia oszczędności i inwestycji – Strategia na rzecz zwiększenia zamożności obywateli i konkurencyjności gospodarczej w UE” (COM(2025)0124).

UZASADNIENIE

Europejski semestr jest ważnym instrumentem koordynacji polityki gospodarczej i budżetowej we wszystkich państwach członkowskich UE i ma szersze skutki w innych obszarach polityki. W sprawozdaniu z własnej inicjatywy w sprawie europejskiego semestru na 2026 r. podkreślono znaczne potrzeby inwestycyjne, przed którymi stoi UE w sytuacji zwiększonej niepewności geopolitycznej, zagrożeń na jej wschodnich granicach oraz poważnych wyzwań strukturalnych związanych z konkurencyjnością, odpornością i zrównoważonym rozwojem gospodarki europejskiej. Sprawozdawczyni podkreśla, że UE musi sprostać tym wyzwaniom i uruchomić niezbędne inwestycje publiczne i prywatne, w szczególności związane z transformacją ekologiczną, konkurencyjnością oraz bezpieczeństwem i obronnością. W sprawozdaniu wyrażono uznanie dla Komisji za stosowanie ogólnounijnych instrumentów w odpowiedzi na ostatnie wyzwania i wstrząsy zewnętrzne, m.in. Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) oraz Instrumentu na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy (SAFE). Jednocześnie wyrażono zaniepokojenie, że nadal daleko nam do osiągnięcia celów określonych w sprawozdaniu Draghiego dotyczących zaspokojenia szerszych potrzeb inwestycyjnych UE.

W projekcie sprawozdania zauważono, że poziomy deficytu i długu znacznie się różnią w poszczególnych państwach członkowskich, co wymaga dostosowanych do potrzeb strategii politycznych i zaleceń, by osiągnąć długoterminową stabilność budżetową. W sprawozdaniu zauważono również, że średni wskaźnik zatrudnienia w UE osiągnął rekordowo wysoki poziom. Jednocześnie z niepokojem zauważono, że okres obowiązywania RRF kończy się w 2026 r., co może mieć negatywny wpływ na ogólny kurs polityki fiskalnej UE. W sprawozdaniu wyrażono również zaniepokojenie wpływem, jaki ekstremalne zdarzenia pogodowe mogą mieć na finanse publiczne w nadchodzących latach, a także ryzykiem makroekonomicznym związanym ze wzrostem cen mieszkań w całej UE.

Jeżeli chodzi o zalecenia dla poszczególnych krajów, w sprawozdaniu odnotowano brak postępów we wdrażaniu tych zaleceń w państwach członkowskich i wezwano Komisję, aby ponownie przemyślała opracowanie zaleceń dla poszczególnych krajów i działań następczych w związku z nimi, w szczególności przez większe włączenie Parlamentu Europejskiego i kluczowych zainteresowanych stron, takich jak partnerzy społeczni i organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Ponadto sprawozdawczyni zachęca Komisję, aby poświęciła większą liczbę zaleceń dla poszczególnych krajów polityce klimatycznej i społecznej. W sprawozdaniu odnotowuje się także plan przyznania w przyszłych WRF bardziej centralnej roli zaleceniom dla poszczególnych krajów w kierowaniu krajowymi i regionalnymi inwestycjami i reformami. Sprawozdawczyni uważa również, że należy nadać priorytet inwestycjom i reformom, które są najskuteczniejsze w realizacji sprawiedliwej transformacji w kierunku zielonej gospodarki.